

Afdeling: Tværsektorielt samarbejde
Journal nr.: 18/1557
Dato: 15. maj 2018

Udarbejdet af: Christine Lund Momme
E-mail: clm@rsyd.dk
Telefon: 2920 1318

Kommissorium

Politisk styregruppe for samarbejde mellem Ærø Kommune og Region Syddanmark om fælles tiltag på sundhedsområdet

Fremtidens sundhedsvæsen byder på udfordringer med flere personer med kronisk sygdom, flere med multisygdom, flere med mentale lidelser og flere ældre medicinske patienter. For at håndtere disse udfordringer, er det væsentligt at sikre en styrket sammenhæng og tættere relation mellem aktørerne i sundhedsvæsenet – både politisk, strategisk og i det daglige samarbejde på tværs af faggrupper og sektorer og i samarbejdet med patienten/borgeren og dennes pårørende.

Sygehusstrukturen i Region Syddanmark har siden 2010 været under forandring i retning af øget specialisering og centralisering, ligesom patientforløbene accelereres og komprimeres samtidig med at der sker en omlægning fra stationær til ambulans behandling.

For en kommune som Ærø medfører denne forandring, at der skal ses på, hvordan sundhedssamarbejdet kan optimeres og i stigende grad foregå lokalt via satellitfunktioner af sundhedstilbud samt øget anvendelse af telemedicin.

I Region Syddanmark har man valgt særligt at prioritere samarbejdet med Ærø Kommune med henblik på at imødekomme de udfordringer, forandringerne i sundhedsvæsenet medfører på Ærø. Af Aftale om budget 2018 for Region Syddanmark fremgår det:

Med udgangspunkt i de særlige vilkår for sundhedstilbuddene, som gælder for en ø-kommune som Ærø, ønsker aftalepartierne en dialog med kommunen med henblik på at tilrettelægge en bred drøftelse blandt borgere og samarbejdspartner om indretning af fremtidens sundhedstilbud på øen. Målet er gennem et tæt samarbejde og samordning af sundhedstilbuddene på øen at få endnu bedre og mere sundhed inden for de nuværende økonomiske rammer.

Baggrund og tiltag

Ærø Kommune har i samarbejde med Region Syddanmark etableret to sundhedshuse på Ærø. Sundhedshusene er beliggende i henholdsvis Marstal og Ærøskøbing og gældende for begge sundhedshuse er, at såvel regionale som kommunale funktioner er til stede og fungerer i samarbejde. Der er således såvel praktiserende læger som kommunale hjemme-/sygeplejefunktioner i begge sundhedshuse. Endvidere er der i sundhedshuset på Sygehusenheden Ærø sygehusfunktion samt en række regionale satellitfunktioner, herunder hudlæge og kiropraktik.

Lægevagten

Lægerne på Ærø danner egen vagtning inkl. telefonvisitation og dækker vagten på øen 24 timer i døgnet inkl. ferier og helligdage. De har hver især aftaler med relativt faste vikarer om at varetage weekendvagter. For at sikre lægevagtsfunktionen på Ærø fremadrettet, er der behov for, at der sættes særligt fokus på en bæredygtig ordning.

Ambulanceområdet

Der er behov for særligt fokus på ambulanceområdet.

Virtuelle patientkonsultationer

Borgere på Ærø, som er i et behandlingsforløb med ambulant kontrol, undersøgelse eller behandling, bruger ca. 8 timer på at komme til og fra en konsultation på Odense Universitetshospital, som varer ca. 10-15 minutter. For nogle kan det være svært at få fri fra arbejde hver gang, og for syge og alderdomssvækkede borgere kan rejsen udgøre en helbredsmæssig belastning. Ved at erstatte fysisk fremmøde med virtuel patientkonsultation, reduceres patientens tidsforbrug fra 8 timer til ½ time og samtidig reduceres den helbredsmæssige belastning.

Indtil videre er det muligt for udvalgte patienter med blodsygdomme at vælge virtuel konsultation, men der arbejdes på at udvide tilbuddet.

Med brug af virtuelle konsultationer i det kommunale sundhedshus øges muligheden for at skabe sammenhæng for patienten. Patienter, som har vanskeligt ved at navigere i det komplekse sundhedssystem vil få tilbud om, at kommunens koordinerende sygeplejerske deltager i konsultationen med henblik på støtte, vejledning og forebyggelse af unødige indlæggelser.

Telemedicinsk hospiceplads

Afstand til hospice er en begrænsende faktor. Selv små afstande betyder, at patienter og pårørende ikke oplever hospice som en mulighed. Der etableres derfor forsøgsvis en telemedicinsk hospiceplads på sygehusenheden Ærø med henblik på at kunne tilbyde uafvendeligt syge patienter, der er visiteret til hospiceplads telemedicinsk, specialiseret, palliativ behandling døgnet rundt, samtidig med at patienten kan forblive i sit nærområde.

Ærø Kommune, Hospice Sydfyn, Palliativ Team på Odense Universitetshospital og Sygehusenheden Ærø er alle involveret i projektet, som løber til udgangen af 2020. Regionsrådet i Region Syddanmark har på møde den 22. januar 2018 godkendt ansøgning om midler til etablering af den telemedicinske hospiceplads på Sygehusenheden Ærø. Det er forventningen, at hospicepladsen vil være klar til indvielse i september 2018.

Erfaringer med tættere driftsfællesskaber

Der er andre steder i Region Syddanmark sat initiativer i gang med henblik på tættere integration af sundhedstilbud, fx med udgangspunkt i sygehuse/sundhedshuse. Muligheder for det på Ærø kan med fordel drøftes/arbejdes med.

Den digitale ø

I 2014 indgik Ærø kommune et samarbejde med det daværende Ministerium for By, Bolig og Landdistrikter om projektet "Ærø – den digitale ø". Projektet havde til formål at demonstrere, hvordan et yderområde kan gå forrest i brugen af digital teknologi.

Der blev i forbindelse med opstarten af projektet nedsat en styregruppe med repræsentanter fra Ærø Kommune, Ærø Turist- og Erhvervsforening, Marstal Navigationsskole, Region Syddanmark samt Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter.

Projektet indeholdt fire overordnede milepæle, herunder: infrastruktur, erhvervsområdet, uddannelse og velfærd. En af hovedopgaverne var således at få Ærø dækket ind med en tilstrækkelig bredbåndsforbindelse, idet dette ville danne grobund for de øvrige projekters udviklingsmuligheder.

For så vidt angår milepælene infrastruktur, erhvervs- og uddannelsesområdet har disse været i god gænge og er på mange områder tæt på at være i mål. Blandt andet forventes udrulning af fibernet på øen at være tilendebragt med udgangen af 2017, ligesom der er kommet gratis trådløst net på færgerne og i busserne på Ærø. Tilbage står hovedsageligt projekterne vedr. velfærd. Under denne milepæl er udarbejdet projekter, som primært omhandler sundhedsområdet: virtuelle konsultationer og telemedicinsk hospiceplads.

Der er således en række gode projekter og initiativer i gang på Ærø. Endvidere er der forslag om at igangsætte yderligere initiativer, herunder blandt andet fokus på sammenhængende patientforløb for udvalgte målgrupper samt yderligere udbygning af telemedicinske konsultationer til flere diagnoser og patientgrupper. Ydermere er der ønske om, at telemedicinske konsultationer på sigt vil kunne finde sted hos patienterne.

Med etableringen af denne styregruppe er det formålet at rammesætte de igangværende ovennævnte initiativer og sikre politisk styring af disse samt sætte fokus på kommende initiativer. Endvidere er det ønsket, at kommende initiativer tildeles mere opmærksomhed med det formål at sikre, at samarbejdet mellem kommune og region og samordningen af sundhedstilbuddene i Ærø Kommune optimeres. Endelig har styregruppen en forpligtelse til at sikre, at de initiativer, der sættes i gang, som udgangspunkt sker på baggrund af borgerinddragelse, således at initiativerne stemmer overens med efterspørgslen blandt befolkningen på Ærø.

Formål og opgaver

Formålet med den politiske styregruppe er at følge udviklingen af det udvidede samarbejde mellem Ærø Kommune og Region Syddanmark, herunder allerede igangsatte og kommende initiativer.

Den politiske styregruppes opgaver og ansvar er:

- At følge – og ved behov korrigere - allerede igangsatte initiativer i samarbejdet mellem Ærø Kommune og Region Syddanmark, herunder
 - Telemedicinske konsultationer
 - Telemedicinsk hospiceplads på Sygehusenheden Ærø
- At idegenerere forslag til tættere samarbejde og samordning af sundhedstilbud på Ærø med involvering af øens beboere, evt. i form af borgermøder/ workshops eller lignende
- At godkende forslag til konkrete samarbejdsprojekter samt overordnede tids- og procesplaner samt eventuel økonomi for udvikling af det udvidede samarbejde
- At følge og understøtte fremdriften i de respektive projekter og sikre overgangen mellem forskellige faser i udviklingen af projekterne
- At godkende forslag til evaluering af initiativerne, herunder opsamling af erfaringer samt evt. forskning

Beslutninger i den fælles politiske styregruppe vil i visse tilfælde skulle følges op med overordnede beslutninger i henholdsvis by- og regionsråd. Styregruppen søger så vidt muligt at indstille fælles oplæg til beslutninger i de respektive politiske organer.

Organisering

Den fælles kommunale-regionale politiske styregruppe mellem Ærø Kommune og Region Syddanmark består af følgende medlemmer:

For kommunalbestyrelsen:	For regionsrådet:
• Ole Wej Petersen, Borgmester (A)	• Stephanie Lose, Regionsrådsformand (V)
• Minna Henriksen (F)	• Andrea Terp (A)
• Carl Jørgen Heide (P)	• Morten Brixtofte Pedersen (B)
• Mona With Madsen (V)	• Bo Libergren (V)
• Inga Blom Thomas, 1. Viceborgmester (A)	• Vibeke Sypli Enrum (Ø)

Region og kommune kan udskifte deres egne medlemmer, såfremt de ønsker det. Der udpeges ikke suppleanter, der deltager ved sygdom eller anden, kortere fravær.

Ud over den politiske styregruppe etableres en fælles administrativ styregruppe, hvor formandskabet deles mellem direktionsmedlemmer fra henholdsvis på Region Syddanmark og Ærø Kommune.

Herudover etableres et sekretariat, som betjener den administrative såvel som den politiske styregruppe.

Følgende personer fra den fælles administrative styregruppe deltager i den politiske styregruppes møder:

For kommunen:

- Direktør (formand)
- Fagchef
- Områdeleder

For regionen:

- Direktør (formand)
- Afdelingschef

Tidsperspektiv og mødefrekvens

Den politiske styregruppe fungerer, så længe det udvidede samarbejde er under udvikling. Når projekterne overgår til drift, vurderer den politiske styregruppe, om der er behov for, at styregruppen fortsætter.

Den politiske styregruppe forventes at mødes første gang i august måned 2018 og derefter efter behov forventeligt to gange årligt.

Styregruppen sekretariatsbetjenes i fællesskab af Ærø Kommune og Region Syddanmark.

Kommissoriet er godkendt i Kommunalbestyrelsen den dd.mm.åå og i regionsrådet den 30.april 2018.

Samlet overblik over medlemmer af politisk styregruppe for samarbejde mellem Ærø Kommune og Region Syddanmark om fælles tiltag på sundhedsområdet

Repræsentanter fra Ærø Kommune	Repræsentanter fra Region Syddanmark
Ole Vej Petersen, Borgmester (A)	Stephanie Lose, Regionsrådsformand (V)
Minna Henriksen (F)	Andrea Terp (A)
Carl Jørgen Heide (P)	Morten Brixtofte Pedersen (B)
Mona With Madsen (V)	Bo Libergren (V)
Inga Blom Thomas, 1. Viceborgmester (A)	Vibeke Sypli Enrum (Ø)
Kimma Vingaard Thomsen, Kultur-, Social- og Teknikdirektør, Ærø Kommune	Kurt Espersen, Koncerndirektør, Region Syddanmark
Marianne Leegaard Møller, Ældre- og sundhedschef, Ærø Kommune	Birthe Navntoft, Afdelingschef, Afdelingen for Tværsektorielt Samarbejde, Region Syddanmark
Anne Marie Hedegaard, Områdeleder Sundhed og Forebyggelse	

Afdeling: Tværsektorielt samarbejde
Journal nr.: 18/1557
Dato: 15. maj 2018

Udarbejdet af: Christine Lund Momme
E-mail: clm@rsyd.dk
Telefon: 2920 1318

Bilag 1 Kommissorium

Kommissorium

Administrativ styregruppe for samarbejdet mellem Ærø Kommune og Region Syddanmark om fælles tiltag på sundhedsområdet

Fremtidens sundhedsvæsen byder på udfordringer med flere personer med kronisk sygdom, flere med multisygdom, flere med mentale lidelser og flere ældre medicinske patienter. For at håndtere disse udfordringer, er det væsentligt at sikre en styrket sammenhæng og tættere relation mellem aktørerne i sundhedsvæsenet – både politisk, strategisk og i det daglige samarbejde på tværs af faggrupper og sektorer og i samarbejdet med patienten/borgeren og dennes pårørende.

Sygehusstrukturen i Region Syddanmark har siden 2010 været under forandring i retning af øget specialisering og centralisering, ligesom patientforløbene accelereres og komprimeres samtidig med at der sker en omlægning fra stationær til ambulans behandling.

For en kommune som Ærø medfører denne forandring, at der skal ses på, hvordan sundhedssamarbejdet kan optimeres og i stigende grad foregå lokalt ved hjælp af satellitfunktioner af sundhedstilbud samt øget anvendelse af telemedicin.

I Region Syddanmark har man valgt særligt at prioritere samarbejdet med Ærø Kommune med henblik på at imødekomme de udfordringer, forandringerne i sundhedsvæsenet medfører på Ærø. Af Aftale om budget 2018 for Region Syddanmark fremgår det:

Med udgangspunkt i de særlige vilkår for sundhedstilbuddene, som gælder for en ø-kommune som Ærø, ønsker aftalepartierne en dialog med kommunen men henblik på at tilrettelægge en bred drøftelse blandt borgere og samarbejdspartner om indretning af fremtidens sundhedstilbud på øen. Målet er gennem et tæt samarbejde og samordning af sundhedstilbuddene på øen at få endnu bedre og mere sundhed inden for de nuværende økonomiske rammer.

Baggrund og tiltag

Ærø Kommune har i samarbejde med Region Syddanmark etableret to sundhedshuse på Ærø. Sundhedshusene er beliggende i henholdsvis Marstal og Ærøskøbing og gældende for begge sundhedshuse er, at såvel regionale som kommunale funktioner er til stede og fungerer i samarbejde. Der er således såvel praktiserende læger som kommunale hjemme-/sygeplejefunktioner i begge sundhedshuse. Endvidere er der i sundhedshuset på Sygehusenheden Ærø sygehusfunktion samt en række regionale satellitfunktioner, herunder hudlæge og kiropraktik.

Lægevagten

Lægerne på Ærø danner egen vagtring inkl. telefonvisitation og dækker vagten på øen 24 timer i døgnet inkl. ferier og helligdage. De har hver især aftaler med relativt faste vikarer om at varetage weekendvagter. For at sikre lægevagtsfunktionen på Ærø fremadrettet, er der behov for, at der sættes særligt fokus på en bæredygtig ordning.

Ambulanceområdet

Der er behov for særligt fokus på ambulanceområdet.

Virtuelle patientkonsultationer

Borgere på Ærø, som er i et behandlingsforløb med ambulant kontrol, undersøgelse eller behandling, bruger ca. 8 timer på at komme til og fra en konsultation på Odense Universitetshospital, som varer ca. 10-15 minutter. For nogle kan det være svært at få fri fra arbejde hver gang, og for syge og alderdomssvækkede borgere kan rejsen udgøre en helbredsmæssig belastning. Ved at erstatte fysisk fremmøde med virtuel patientkonsultation, reduceres patientens tidsforbrug fra 8 timer til ½ time og samtidig reduceres den helbredsmæssige belastning.

Indtil videre er det muligt for udvalgte patienter med blodsygdomme at vælge virtuel konsultation, men der arbejdes på at udvide tilbuddet.

Med brug af virtuelle konsultationer i det kommunale sundhedshus øges muligheden for at skabe sammenhæng for patienten. Patienter, som har vanskeligt ved at navigere i det komplekse sundhedssystem vil få tilbud om, at kommunens koordinerende sygeplejerske deltager i konsultationen med henblik på støtte, vejledning og forebyggelse af unødige indlæggelser.

Telemedicinsk hospiceplads

Afstand til hospice er en begrænsende faktor. Selv små afstande betyder, at patienter og pårørende ikke oplever hospice som en mulighed. Der etableres derfor forsøgsvis en telemedicinsk hospiceplads på sygehusenheden Ærø med henblik på at kunne tilbyde uafvendeligt syge patienter, der er visiteret til hospiceplads telemedicinsk, specialiseret, palliativ behandling døgnet rundt, samtidig med at patienten kan forblive i sit nærområde.

Ærø Kommune, Hospice Sydfyn, Palliativ Team på Odense Universitetshospital og Sygehusenheden Ærø er alle involveret i projektet, som løber til udgangen af 2020. Regionsrådet i Region Syddanmark har på møde den 22. januar 2018 godkendt ansøgning om midler til etablering af den telemedicinske hospiceplads på Sygehusenheden Ærø. Det er forventningen, at hospicepladsen vil være klar til indvielse i september 2018.

Erfaringer med tættere driftsfællesskaber

Der er andre steder i Region Syddanmark sat initiativer i gang med henblik på tættere integration af sundhedstilbud, fx med udgangspunkt i sygehuse/sundhedshuse. Muligheder for det på Ærø kan med fordel drøftes/arbejdes med.

Den digitale ø

I 2014 indgik Ærø kommune et samarbejde med det daværende Ministerium for By, Bolig og Landdistrikter om projektet "Ærø – den digitale ø". Projektet havde til formål at demonstrere, hvordan et yderområde kan gå forrest i brugen af digital teknologi.

Der blev i forbindelse med opstarten af projektet nedsat en styregruppe med repræsentanter fra Ærø Kommune, Ærø Turist- og Erhvervsforening, Marstal Navigationsskole, Region Syddanmark samt Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter.

Projektet indeholdt fire overordnede milepæle, herunder: infrastruktur, erhvervsområdet, uddannelse og velfærd. En af hovedopgaverne var således at få Ærø dækket ind med en tilstrækkelig bredbåndsforbindelse, idet dette ville danne grobund for de øvrige projekters udviklingsmuligheder. Hvad angår milepælene infrastruktur samt erhvervs- og uddannelsesområdet, har disse været i god gænge, hvilket blandt andet har betydet, at der er udrullet fibernet på øen, ligesom der er kommet gratis trådløst net på færrerne og i busserne på Ærø. Tilbage står hovedsageligt projekterne vedr. velfærd. Under denne milepæl er udarbejdet projekter, som primært omhandler sundhedsområdet: virtuelle konsultationer og telemedicinsk hospiceplads.

Der er således en række gode projekter og initiativer i gang på Ærø. Endvidere er der forslag om at igangsætte yderligere initiativer, herunder blandt andet fokus på sammenhængende patientforløb for

udvalgte målgrupper samt yderligere udbygning af telemedicinske konsultationer til flere diagnoser og patientgrupper. Ydermere er der ønske om, at telemedicinske konsultationer på sigt vil kunne finde sted hos patienterne.

Formål og opgaver

Formålet med den administrative styregruppe er at sikre fremdriften i det udvidede samarbejde mellem Ærø Kommune og Region Syddanmark i relation til både allerede igangsatte og kommende initiativer.

Den administrative styregruppes opgaver og ansvar er:

- At sikre fremdriften i allerede igangsatte og kommende initiativer i det udvidede samarbejde mellem Ærø Kommune og Region Syddanmark
- At sikre bruger- og borgerinddragelse i forbindelse med idegenerering til kommende initiativer i relation til det udvidede samarbejde mellem Ærø Kommune og Region Syddanmark
- At forestå udarbejdelsen af forslag til konkrete samarbejdsprojekter samt tids- og procesplaner herfor
- At undersøge og eventuelt igangsætte konkrete samdriftsinitiativer inden for sundhedsområdet
- At udarbejde forslag til evaluering af initiativer, herunder også opsamling af erfaringer og overvejelser om forskningsprojekter

Overordnede beslutninger i den fælles administrative styregruppe følges ved behov op med beslutninger i den politiske styregruppe og i nogle tilfælde i henholdsvis by- og regionsråd.

Organisering

Den fælles kommunale-regionale administrative styregruppe mellem Ærø Kommune og Region Syddanmark består af følgende medlemmer:

Ærø Kommune

- Direktør
- Fagchef
- Områdeleder
- Sundhedskoordinator
- Repræsentant fra praksis
- Sekretær

Region Syddanmark

- Koncerndirektør
- Direktør, Odense Universitetshospital
- Repræsentant, Psykiatrisygehuset
- Ledende overlæge, Sygehusenheden Ærø
- Oversygeplejerske, Sygehusenheden Ærø
- Afdelingschef, Tværsektorielt Samarbejde
- Repræsentant fra Praksisafdelingen
- Repræsentant fra Sundhedsplanlægning
- Sekretær

Herudover etableres et sekretariat, som betjener såvel den administrative som den politiske styregruppe. Sekretariatet består af en repræsentant fra Ærø Kommune, en repræsentant fra Praksisafdelingen og en repræsentant fra Tværsektorielt Samarbejde. Vedlagt er i bilag 1 organisationsdiagram over samarbejdet mellem Ærø kommune og Region Syddanmark.

Ud over den administrative styregruppe etableres en fælles politisk styregruppe.

Tidsperspektiv og mødefrekvens

Den administrative styregruppe vil forventeligt mødes en time én gang månedligt pr. video med fremmøde en til to gange om året. Der vil være mulighed for, at repræsentationen i gruppen i forbindelse med møder kan justeres afhængigt af dagsordenens indhold.

Den administrative styregruppe fungerer, så længe det udvidede samarbejde er under udvikling.

Deltagere i Administrativ styregruppe for samarbejdet med Ærø:

Organisation	Ærø Kommune	Region Syddanmark
Navne og funktioner	Kimma Vingaard Thomsen, Kultur- og Socialdirektør	
	Marianne Legaard Møller, Ældre- og sundhedschef, Ærø Kommune	Peder Jest, Direktør fra OUH
	Anne-Marie Hedegaard, Områdeleder, Sundhed og Forebyggelse, Ærø Kommune	, Psykiatridirektør
	Pernille Bolding, Sundhedskoordinator, Ærø Kommune	Søren Jakobsen, Ledende overlæge, OUH, Sygehusenheden Ærø
	Anne Hejse, Projektkoordinator, Ærø Kommune	Janeke Espensen, Oversygeplejerske, OUH, Sygehusenheden Ærø
	Henrik Kromann, Repræsentant fra almen praksis, Ærø	Birthe Navntoft, Afdelingschef, Tværsektorielt Samarbejde
		Repræsentant fra Praksisafdelingen
	Martin Grum-Nymann, Konsulent, Sundhedsplanlægning	
	Christine Lund Momme, Specialkonsulent, Afdelingen for tværsektorielt Samarbejde	

Bilag 1 Organisationsdiagram

